

اسناد تاریخی

○ شهید باهنر الگوی مبارزه و آموزش

○ شمع خونین: مروری بر زندگی و مبارزات شهید محمد منتظری

○ مهاجرت سال ۱۳۲۲ ه.ش. علماء به تهران و تلاش برای آزادی

حضرت امام خمینی

○ نهضت ۱۳۱۲ خراسان به روایت خاطرات و اسناد

○ يك سند خواندنی

شهید باهنر الگوی مبارزه و آموزش

مهناز میزبانی

نهضت اسلامی ایران در عمر گرانبها و پرارجش، مردان متفکر و فداکار بسیاری پرورش داد، که هر یک چون ستاره‌ای درخشان در آسمان علم و انقلاب بدرخشیدند، حماسه‌ها آفریدند و مبارزات اسلامی ایران را جهت بخشیده و پیش بردند. مسلماً قوام و تداوم نهضت اسلامی امام خمینی (ره) منوط به همت و یاری دلیر مردانی بود که در مکتب پرفیض امام درس معنویت، سیاست، مقاومت، فداکاری و جانبازی آموخته بودند و آنچه را که فرا گرفته بودند به بهترین روش و منش پیاده کردند. در دوران سیاهی که امام در زندان و تبعید بود و اختناق رژیم پهلوی، بر آسمان ایران سایه افکنده بود، این دلیر مردان بودند که شجاعانه به نشر اندیشه‌ها و آرمانهای امام پرداختند و توده مسلمان را با منویات آن بزرگوار آشنا ساخته و کوشش و فداکاری بی دریغی در راه هر چه پر رهرو ساختن راه امام روا داشتند و توانستند نهضت اسلامی را به سراسر کشور گسترش دهند و انقلاب بیافرینند.

شهید بهشتی، شهید مطهری، مرحوم ربانی شیرازی و ... از خیل این رادمردان بودند. آنانی که در نبود امام در ایران، صدای امام را به گوش ملت رساندند و گرمی بیداری و رشد فکری و بلوغ سیاسی را در نسل جوان و انقلابی ایجاد کردند. شهید دکتر محمد جواد باهنر یکی از این مردان پاکبخته و انقلابی بود که در عرصه فرهنگی همانند «علی بن یقین» رسالت مقدس و بی مانندی بر دوش گرفت و توانست با تاکتیکهایی با فرهنگ شاهنشاهی، نفوذ باستانگرایی و فرهنگ وارداتی غربی، مبارزه‌ای عمیق داشته باشد و نسل جدید را از خطر آلودگی فرهنگی مصون دارد و زمینه را برای دگرگونی همه

جانیه و پدیداری انقلاب آماده سازد.

مبارزه، حرکت، قیام و توانائیهای او در دوران نهضت و پایداری و مقاومت وی تا لحظه شهادت، هنرمندانه در صحنه انقلاب به نمایش درآمد. وی در سنگر مطهری ها و بهشتی ها، نهضت فکری انقلاب اسلامی را به ثمر رسانید و نسلی را از تاریکی و اسارت رهانید. زندگانی و شهادت او درس بزرگی به انقلاب داد. سیر مستدل و منطقی اندیشه او در برخورد با کژرویههای رژیم و ایادی استعمار و جایگاه علمی و مبارزاتی او در میان روشنفکران اسلامی و راستین انقلاب و عملکرد شایسته و مناسب او در بخش آموزشی و پرورشی انقلاب و ... از نکات ارزشمند زندگی اوست که قصد بیانش را داریم.

او در اسفند ماه ۱۳۱۲ هجری شمسی در محله ای بنام «محله شهر» در شهر کرمان متولد شد^۱. وی که دومین فرزند خانواده بود به همراه هشت خواهر و برادر دیگر در خانواده ای متدین رشد و پرورش یافت^۱. پدر او (علی اصغر باهنر) پیشه ور ساده ای بود که از طریق مغازه ای کوچک امرار معاش می کرد^۲. محمدجواد از پنج سالگی در مکتب خانه ای به تحصیل قرآن و خواندن و نوشتن مشغول شد؛ یازده ساله بود که در مدرسه معصومیه کرمان تحصیل علوم اسلامی را آغاز کرد و تحصیلات جدید را به صورت متفرقه فرا گرفت. سال ۱۳۳۲ ه. ش. مدرک پنجم قدیم، سپس دیپلم کامل را گرفت و پس از چندی در دانشکده ادبیات به تحصیلات دانشگاهی خود ادامه داد. وی که تا این دوران، دوره سطح را از علوم اسلامی فرا گرفته بود، به قم عزیمت کرد و در سال ۱۳۳۳ ه. ش. مراحل دیگر علوم اسلامی را با جدیت فرا گرفت.

فضای علمی حوزه علمیه قم، وی را با شخصیتهایی چون آیت ا... بروجردی، علامه طباطبایی، و امام خمینی آشنا ساخت و پایه های فکری وی در اوقات تلمذ در محضر این بزرگواران تقویت و مستحکم شد. او که کفایه و مکاسب را نزد استادانی چون آقای مجاهدی و سلطانی فرا گرفت، سال ۱۳۳۳ ه. ش. رسماً به درس خارج رفت و مدت ۷ سال از محضر پرفیض امام خمینی (ره) کسب معرفت کرد؛ درس فقه و اصول را از ایشان فرا گرفت و بهره های فراوانی برد. شهید باهنر از این دوران چنین یاد

۱. پرونده محمد جواد باهنر، شماره ۲۱۳۷۸، ص ۱۱۴، تاریخ گزارش: ۶/۱۰/۴۵.

۲. شهید باهنر الگوی هنر و مقاومت، ولحد فرهنگی بنیاد شهید، ۱۳۶۱، جلد اول ص ۵.

می کند:

«هنوز هم بسیاری از یادداشتهای درس آن روز ما از محضر ایشان به عنوان یادگار، ذخیره علمی خوبی برای ما باقی مانده است»^۱.

حوزه درس آیت ا... بروجردی را تا سال ۴۰ (سال فوت آن مرحوم) ترك نکرد و از شاگردان ارادتمند علامه طباطبایی بود. درس فلسفه (اسفار) را به مدت شش سال از ایشان فرا گرفت و درس تفسیر (اوایل سوره بقره و سجده) را در محضر ایشان تلمذ کرد؛ در همین ایام به تحصیلات علوم دانشگاهی نیز اشتغال داشت، دوره لیسانس را در سال ۱۳۳۷ به پایان رسانید؛ دوره فوق لیسانس و دکترا را پس از مراجعت به تهران به پایان برد و یک دوره فوق لیسانس علوم تربیتی را در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران سپری کرد و با آشنایی نزدیک به دانشگاه و ضرورت تربیت و تعلیم نسل انقلاب، ارمغان گرانبهایی به نسل آینده تقدیم کرد.

محمدجواد تدریس را در دبیرستان کمال آغاز کرد و با حضور در مراکز علمی و آموزش و پرورش، خدمت شایانی به جوانان این دوره کرد. در این دوران با همراهی دیگر دوستان متفکر و مبارز خود چون: شهید بهشتی، شهید مطهری و... مبارزه اصولی خویش را با فرهنگ مهاجم غرب آغاز کرد. حدود ۳۰ کتاب و جزوه تعلیمات دینی برای تدریس، از ابتدایی تا دانشسرا، حاصل تلاش این دوره از زندگی ایشان است.

زندگی فرهنگی و علمی شهید باهنر با تلاش و مبارزات سیاسی وی توأم و جدانشدنی بود. در دوران تحصیل با مبارزانی چون شهید مظلوم آیت ا... بهشتی، آیت ا... خامنه ای، آقای هاشمی رفسنجانی، شهید رجایی و... آشنا شد و مسلماً در راه آشنایی علمی او، فعالیت های سیاسی وی نیز به صورت جمعی آغاز شد. از طرفی دوران تحصیل وی با سالهای ۴۲ و ۴۱ مصادف شد و در اوج نهضت امام خمینی قرار داشت و سابقه آشنایی وی با امام و افکار امام، او را به وادی مبارزه با باطل کشانید. تبلیغات، سخنرانیها و ارشادات سیاسی و اسلامی او در قالب مقالات، کتب، نشریات، سخنرانیها، تدریس، فعالیت های فرهنگی در مؤسسات رفاه و هیأت های مؤتلفه اسلامی و

کارهای تحقیقاتی جمعی، و مبارزات مخفی گروهی علیه رژیم صورت می گرفت. همسنگر بودن وی با شهید مطهری و شهید بهشتی، که در صدد تحکیم ایده های انقلابی و اسلامی جوانان بودند، باعث شد تا وی از جمله یاران صدیق حضرت امام قرار گیرد و در زمینه زدودن انحرافات فکری گام بردارد. عمده تبلیغات مذهبی و سیاسی وی، کتب، نشریات و همکاریهای علمی و سیاسی با دوستان، در همین محور قرار داشت، و تفکیک این دو از هم امکان نداشت.

اغلب سخنرانیهای شهید باهنر در مسجد هدایت، الجواد، مکتب حسین، حسینیه ارشاد، کانون توحید و ... صورت می گرفت و به تناسب موقعیت روز و وظایف یاران امام در دوران نهضت، تدارک دیده می شد.

تأسیس بنیاد رفاه تعاون اسلامی که با همکاری شهید بهشتی، آقای هاشمی و شهید رجایی تأسیس شده بود و در قالب کارهای امدادی و احداث مدارس اسلامی انجام وظیفه می کرد و همچنین تشکیل صندوق های قرض الحسنه، مرکزی برای مبارزات سیاسی قرار می گرفت. وی در تأسیس کانون توحید و دفتر نشر فرهنگ اسلامی نیز نقش فعالی داشت. شهید باهنر اولین کارهای تبلیقاتی و انتشاراتی خود را از سال ۱۳۳۶ در مکتب تشیع آغاز کرد و تألیفات بسیاری در حدود ۳۰ جلد دارد که در زمینه های مختلف اسلام شناسی و ... ارائه شده است. جهان در عصر بعثت، شناخت اسلام، خداشناسی، اعتقادات، محمد(ص) خاتم پیامبران، خودسازی و ... از جمله کتب مفید و غنی این شهید بزرگوار است.

همفکری و همکاری یاران در جریان مبارزات و جلسات تحقیقاتی، جمع دوستانه سرشار از وفا و صمیمیت در زندگی او حاکم کرده بود و تحمل مشقات سخت این دوران را ممکن می ساخت که به گوشه ای از این آشنایی از زبان شهید باهنر اشاره می کنیم:

«آشنایی من با شهید بهشتی از سال ۱۳۳۲ در قم آغاز شد، اما چون ایشان یک دوره جلوتر از من بودند تماس نزدیک با او نداشتم. سال ۱۳۳۶ با تأسیس فصلنامه مکتب تشیع جهت مقالات خدمتشان رسیدیم و همکاری ما در زمینه علمی و تحقیقاتی و انتشاراتی بود. سال ۴۲ در دو جهت سیاسی در جریان نهضت امام خمینی و در مسائل فرهنگی و برنامه ریزی تعلیمات دینی و تألیف کتب درسی در مدارس همکاری داشتیم^۱ ... پس از مسافرت شهید بهشتی به آلمان ارتباط ما در این پنج ساله نزدیک و صمیمی حفظ شد. کار فرهنگی و همکاری با هیأت های مؤتلفه و

۱. پیام انقلاب ۲/۵/۶۰، ش ۳۷، ص ۱۰.

بخشی از کارهای علمی و تحقیقاتی وی بر عهده ما بود و تا آخرین لحظات در جلسه شورای مرکزی حزب در خدمتشان بودیم... ۱.

رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله... خامنه‌ای، سابقه آشنایی خود با شهید باهنر را چنین بیان می‌فرمایند:

سال ۱۳۳۶ با شهید باهنر آشنا شدم، سال ۳۹-۳۸ به رفاقت نزدیک تبدیل شد، از سال ۴۴ به بعد ارتباطان سیاسی و کاری بود. وی عهده دار ریاست جلسات مخفیانه جمعی از مبارزین بود (بازماندگان اعضای هیأت‌های مؤتلفه اسلامی) و تعدادی از جلسات را خود و تعدادی را به من و آقای هاشمی برای تدریس و انگلار کرده بود، این کار مشترک تا ۴۹-۴۸ ادامه داشت... ۲.

ایشان در جای دیگر، عملکرد شهید باهنر را چنین ارزیابی می‌کند:

امن از ادمم به شهید باهنر بیش از این است که برای تشخیص عملکرد ایشان احتیاج به یک مشاهده از نزدیک داشته باشم، یعنی هر کاری را که شهید باهنر انجام داده باشد من از دور می‌دیدم که این کار، کار خوبی است... ۳.

ذکاوت و بینش عمیق وی در پی گیری مسائل سیاسی باعث شده بود تا نسبت به رخدادهای سیاسی جامعه حساسیت نشان دهد و موضعگیری کند. اولین برخورد ساواک با وی در سال ۳۷ بود که وی در آبادان سخنرانی شدیدالحنی علیه اسرائیل و سیاستهای حمایت جویانه رژیم پهلوی ایراد کرد. وی آن زمان دستگیر شد. در سال ۱۳۴۱ با اینکه به منظور تبلیغ در ژاپن انتخاب شده بود، به علت مصادف شدن با مبارزات امام و روحانیت، در تهران باقی ماند. قبل از نهضت امام و خرداد ۴۲ به همدان اعزام شد تا محرم را به قیام و حرکت مبدل کند. سخنرانیهای وی در این سال، منجر به دستگیری او شد و با عکس العمل شدید مردم، از زندان آزاد شد. بعد از ۱۲ محرم ۴۲، به علت آنکه تحت تعقیب بود، مخفیانه به تهران آمد و در (بیست و پنجم شوال) ۴۲/۱۲/۱۹ بمناسبت سالگرد حادثه مدرسه فیضیه سخنرانی مفصل و شدیدالحنی در مسجد جامع تهران علیه رژیم ایراد نمود که پس از آن دستگیر و به زندان قزل قلعه منتقل شد. نامبرده سپس محاکمه گردید و طبق رأی

۱. پیام انقلاب، ش ۳۷، ۶۰/۵/۲، صص ۱۰ و ۱۲.

۲. همان، ۶۱/۶/۶، شماره ۶۶ صص ۱۴.

۳. هفته نامه بهشت ۱۹ دی، ش ۱۷۶، ۶۲/۶/۱۳، صص ۳.

دادگاه به سه ماه حبس تأدیبی محکوم شد. حکم ذیل پیرامون اتمام دوره محکومیت وی صادر شده است:

«متهم نامبرده بموجب رأی صادره از دادگاه عادی شماره ۲ اداره دادرسی ارتش به سه ماه زندان تأدیبی (حداکثر مجازات مندرج در ماده ۷۹ قانون مجازات عمومی) محکوم گردیده است. نظر به اینکه تاریخ بدو بازداشت نامبرده ۴۲/۱۲/۲۲ میباشد مقرر فرمائید در صورتیکه به اتهام دیگری بازداشت نمی باشد پس از اخذ نشانی کامل، وی را آزاد و نتیجه را اعلام دارند»^۱.

وی پس از آزادی به روشنگریهای خود ادامه داد، و ساواک با کنترل ملاقاتها و سخنرانیهایش، او را تحت نظر قرار می داد. شهید باهنر با حرکت فکری نوینی، کژیها و ناراستیهای رژیم را بر همگان رسوا می کرد و اندیشه صحیح انقلابی اسلام را در مقابل نسل جوان قرار می داد که تعدادی از این سخنرانیها در گزارشهای ساواک منعکس شده است. گزارشی که در ۴۵/۱۲/۱۷ از سخنرانی وی در هیأت انصارالحسین به ساواک رسیده است، بدین شرح می باشد:

«دکتر باهنر منبر رفت و درباره توحید صحبت نمود و اظهار داشت حاکم تمام مردم خداوند است و اگر به کسی وظیفه می دهد که بر مردم فرمانروائی کند باید شخصی باشد که همه از او راضی باشند و کسانی که در حوزه تحت حکومت وی زندگی می کنند نباید محتاج و گرسنه باشند و شخص حاکم باید بداند که وظیفه اش چیست»^۲.

وی در جلسه بحث و انتقادی که در مسجد جلیلی برگزار شده بود، ضمن بیان حضور عوامل خارجی در دین زدائی، توطئه دشمنان دین را روشن و رسوا کرد:

«طبق اطلاع واصله ساعت ۱۹ روز ۲۴/۷/۳۱... دکتر جواد باهنر اظهار داشته منظور از تشکیل این جلسات از بین بردن عوامل خارجی می باشد که در دین رخنه کرده و دین را از بین برده است. ما بایستی حقیقت را روشن نمائیم تا مردم از جهل و گمراهی نجات یابند و باید توجه داشت که نباید فقط دنبال کسب معلومات دینی بود، بلکه باید در تمام رشته های علوم پیشروی کرد. همچنانکه رهبر اسلام سالها زحمت کشید تا به نتیجه رسید. اگر شخصی نتواند با گرفتاری خود مبارزه کند و حق خود را نگیرد سست و نالایق است و چنانچه در کشوری از این گونه اشخاص زیاد باشند تحت نفوذ خارجیان قرار خواهند گرفت و مانع ترقی آن کشور خواهند شد»^۳.

۱. پرونده محمد جواد باهنر، شماره ۲۱۳۷۸، ۲۴/۳/۲۴، صفحه ۱۱۰.

۲. همان، ۲۰۹/۱، ۲۱۳۷۸، ۲۵/۱۲/۱۷، صفحه ۱۰۳.

۳. همان، شماره، ۲۱۳۷۸، ۲۴/۸/۸، ص ۱۰۶.

صراحت کلام دکتر باهنر در افشای جنایتها و خیانتهای رژیم، باعث رشد فکری مبارزین شده، مردم را نسبت به وظایف خود آگاه می کرد.

گزارش ساواک از جلسه هفتگی هیأت مکتب حسین در ۴۶/۴/۹ حاکی است:

«شیخ باهنر واعظ به مجلس وارد و مستقیماً بمنبر رفت و ضمن سخنان خود گفت: امام حسین در مقابل ظلمهای یزید و بنی امیه قیام کرد چون در آن زمان عده ای مشغول عیش و نوش و حیف و میل اموال مردم بودند شهوترانی می کردند امام حسین می گفت اسلام این کارهای ناشایست را قبول نمی کند. آقایان حالا بعد از ۱۴۰۰ سال در مملکت ما وضع سابق تکرار شده است اگر یک مسلمان یا یک نفر روحانی بگوید شراب نخورید و زنا نکنید و اموال عمومی را چپاول ننمائید و به بانکهای خارج نسیارید بر غیرتشان برمی خورد فوری حبس و شکنجه و تبعید را بیان می کشند. بنابراین بر هر فرد مسلمان واجب است که امر بمعروف و نهی از منکر نماید و از طریق تشکیل جلسات خصوصی و عمومی و پخش اعلامیه و تبلیغات دیگر مبارزه نماید و این همه فساد جبران ناپذیر را که دامن اسلام را گرفته از بین ببرد. نامبرده افزود کسانی که قوم یهود را یاری و حمایت کنند مورد خشم و غضب خدا واقع می شوند و به آتش دوزخ مبتلی می گردند. آقایان اسلام در موقیعت خطرناکی قرار گرفته روحانیون را تنها نگذارید و سنگر اسلام را خالی نکنید هر چه پیشوایان دین دستور دادند از جان و دل اطاعت نمائید»^۱.

وی همواره مراجع و روحانیت را به عنوان رهبر انقلاب و نهضت و پیشوای مبارزات مردم معرفی می کرد. سخنرانی ایشان در ۴۶/۶/۱۷ در همین مورد بوده است:

«جلسات قبل راجع به علم و اجتهاد صحبت کردم و توضیح دادم که یک مرجع تقلید جامع شرایط با چه خون دل خوردنی به درجه اجتهاد میرسد. بنابراین وظیفه ما مسلمانان است که از این مراجع بزرگوار تقلید و رهبران دین از جان و دل پشتیبانی کنیم و آنها را در مبارزاتشان تنها نگذاریم آقایان، دین در معرض خطر قرار دارد تبلیغات بهائیان روز بروز بیشتر می شود کمی بخود آید در فکر دین باشید، حکومتها و دستگاهها می خواهند با قوه زور در دین رخنه کنند چون آنها اسلام را مخالف کشور و دین خود می دانند. پس واجب است که با هوشیاری کامل از دین خود محافظت نماییم و آنرا از صدمات بیگانگان مصون و محفوظ نگهدارید»^۲.

سال ۴۴ وی تقاضای استخدام از آموزش و پرورش کرد اما ساواک پس از احضار و مصاحبه با وی چنین نظریه می داد:

«در تاریخ ۴۴/۱۲/۱۱ احضار و مصاحبه ای با وی بعمل آمد. در این مصاحبه، یاد شده ضمن اظهار

۱. همان، شماره ۱/۲۰۹، ۲۱۳۷۸، ۴۶/۴/۱۴.
۲. همان، شماره ۱/۲۰۹، جلد ۲، ص ۹۵، ۴۶/۶/۱۷.

ندامت از گذشته اش و تقاضای عفو در اینمورد در پاسخ به اینکه به چه علت به روی منبر اظهارات خلاف مصالح بیان نموده اید اظهار نمود عواملی که باعث شد دست به چنین اقدامی بزنم جوانی و علاقه بدین و مذهب و خمینی بوده است. همچنین شخص مزبور برای تأیید اظهارات خود تهددی که بضمیمه تقدیم میشود داده که بخط خود نوشته و در آن شرافتمندانه قول داده که در آینده اقدامی بر خلاف مصالح کشور ننماید.

نظریه: باید بررسی برساند این شخص فردی است ناصالح که از بیان حقیقت خودداری و در پاسخ به سئوالها غالباً سکوت اختیار می نمود. ضمناً وی برای رسیدن به اهداف خود تن بهر کاری می دهد همچنین در مورد اینکه صراحتاً اظهار می دارد به علت جوانی و علاقه به دین و خمینی مبادرت به ایراد مطالب مضره نموده ام تا حدودی بعید می باشد و بنظر می رسد که عوامل و تحریکاتی غیر از این سه امر در کار می باشد که در آینده با کنترل و تحت نظر گرفتن فعالیتهاش روشن خواهد شد. توضیح آنکه تعصب شخص مذکور به آیت اله خمینی حائز اهمیت می باشد از اینرو با توجه به اینکه اینگونه تعهدات ضمانت اجرایی ندارد و با توجه به حساسیت شغل دبیری این بخش همچنان با استخدام مشارالیه در وزارت آموزش و پرورش مخالفت دارد^۱.

شهید باهنر در مقابل ترفندی از استعمار (که در به سلطه کشیدن کشورهای تحت سلطه تلاش گسترده ای داشتند) بحث وام در اسلام را مطرح کرده و نمونه قرضهای کلان دولت از کشورهای خارجی را نشانه بردگی و بندگی دولتها قلمداد می کرد. نمونه این موضعگیری صریح و قاطع وی در سخنرانی ۴۷/۶/۷ در مسجد هدایت به خوبی نمایان است:

«... وی اظهار داشت: دو چیز نشانه استعمار است یکی شراب خواری و دیگری رباخواری، شراب در زمانها قدیم وجود داشته ولی امروزه به صورتهای مختلف درست کرده و علناً بفروش می رسانند و رباخواری را هم دو قوم در دنیا جلال می دانند یکی قوم یهود است که به هر نحو شده سرمایه مسلمانان را از چنگالشان در می آوردند. و از این طریق سرمایه زیادی به دست آورده اند و مردم را استعمار می کنند یعنی مردم را بنده خود قرار می دهند برای مثال می گویم کسیکه پول بعنوان قرض گرفته و نمی تواند اصل آنرا بدهد و هر روز هم مبلغی بهره بآن افزوده می شود چگونه می تواند بپردازد چنین شخصی باید در برابر طلبکار بندگی کند وضع دولتهائیکه قرض می کنند همینطور است راه چاره این است که صندوق تعاونی داشته باشیم و از پول جمع آوری شده کارخانه درست کنیم و بیکاران به کار گمارده شوند»^۲.

وی نسبت به تهاجمات غرب به حریم مقدس زنان مسلمان حساسیت داشت،

۱. همان، شماره ۲۰۹/۱، جلد ۱، ص ۱۰۸، ۴۴/۱۲/۱۴.
۲. همان، شماره ۲۰۹/۱، جلد ۱، ص ۸۸، ۴۷/۶/۱۱.

توطئه رژیم شاه را در قالب آزادی زنان، تساوی زن و مرد و الگوهای غربی و اروپایی، بر ملا کرد و نظر اسلام را در مورد حریت زنان بیان کرده پیرایه‌هایی که به احکام اسلام وارد آمده‌اند، روشن می‌کند. سخنرانی ۴۷/۵/۱۷ در همین مورد است:

«اسلام برای زنان حقوق مساوی تعیین کرده است این تهمت است که می‌گویند اسلام مهره را بعنوان قیمت زنان تعیین کرده است. مهره یعنی هدیه و پیش کش که مرد برای زن می‌برد. اسلام حق فراگرفتن علم به زنان داده است ولی ما مسلمانان از زمانیکه این دروس جدید به کشور ما آمد مقلدین و متدینین ما گفتند همین چهار، پنج کلاس سواد برای دختران کافیست و آنها را بیسواد بار آوردند در صورتیکه دیگران دختران خود را به مدرسه فرستادند و جای این دختر خانمهای متدین را در پستهای مهم اشغال کردند آخر چه عیبی دارد که دختران ما در محیط سالم و امنی رشد نمایند و دکتر و مهندس بشوند»^۱.

روشنگریها و فعالیتهای ایشان و سعت گسترده‌ای یافت. با اینکه چندین بار (شش بار) توسط ساواک احضار شد، رسماً در سال ۱۳۵۰ ممنوع المنبر شد و محدودیتهایی در زمینه فعالیت در آموزش و پرورش او ایجاد کردند. وی در ضمن ارتباط با روحانیت مبارز و فعالیتهایی در زمینه شورای انقلاب و هیاتهای مؤتلفه و ... با امام مرتبط بود. اعمال و حرکات ایشان تحت نظر و کنترل ساواک بود و مرتب به مرکز ساواک گزارش می‌شد. در اوج نهضت (سالهای ۵۷-۵۶) وی به فعالیت گسترده‌ای دست زد و در اعلامیه‌های روحانیان، رژیم شاه و استعمار را به باد انتقاد گرفت. در سابقه‌ای که از ایشان در ۵۷/۹/۱۴ ارسال شده است، آخرین فعالیتهای وی را چنین گزارش دادند:

«... یاد شده به‌مراه تملادی از روحانیون قشری و طرفدار خمینی اعلامیه‌ای منتشر و روز پانزدهم شهریور ۵۷ را عزای عمومی اعلام و مردم را به راه پیمائی دعوت و مطالبی علیه حکومت اعلام نموده‌اند. یاد شده در اغتشاشات اخیر نقش فعالی داشته و در سخنرانیهایش ضمن تشریح حکومت اسلامی مردم را به رهبری خمینی به اتحاد دعوت نموده است. نامبرده بالا در ۵۷/۹/۹ وسیله فرمانداری نظامی در شیراز دستگیر و به تهران اعزام تا تحویل فرمانداری نظامی تهران و حومه گردد»^۲.

شهید یاهنر در خاطرات خود، از حوادث سالهای ۵۷-۵۶ این گونه یاد می‌کند:

«... سال ۵۶-۵۷ سه نوبت مجدداً دستگیر شدم. یک نوبت در شیراز بود که هنگام حکومت نظامی بود و

۱. همان، شماره ۲۰۹/۱ جلد ۱، ص ۹۰، ۲۳/۵/۲۷.
۲. همان، شماره ۲۰۹/۱ جلد ۱، ص ۱۰۷، ۱۴/۹/۵۷.

سخنرانیها ممنوع بود و ما، در دانشگاه شرکت داشتیم برای سخنرانی، روز بعد سخنرانی انجام شد. هنگام بازگشت در هواپیما بازداشت شدم، و بعد از چند روزی منتقل کردند به تهران. در نوبت دیگر هم مجدداً دستگیر شدم ولی می‌دانید که آن سالها چندان طولی نداشت. یک نوبتش جالب بود که ماه رمضان بود. ماه رمضان سال آخر اجتماعی کرده بودیم در دریای نور عده‌ای از علما و روحانی مبارز جمع شده بودند که برنامه می‌ریختند برای تظاهرات در راهپیماییها و از این قبیل مسائل؛ که کشف کردند و ما ۳۰ نفر بودیم که آنجا را محاصره کردند بعضی از ما را بین راه و بعضی را داخل منزل دستگیر کردند و آیت‌ا... موسوی اردبیلی را در خیابان دستگیر کردند و ما را بردند ولی باز مدت کوتاهی بود که تا قبل از پیروزی انقلاب داشتیم^۱.

شهید باهنر در دوران انقلاب مسئول کمیته تنظیم اعتصابات و تنظیم امور مدارس و فعالیتهای دانش‌آموزی بود و پس از پیروزی انقلاب در سمتهای؛ مسئولیت نهضت سوادآموزی، نماینده مردم کرمان در مجلس خیرگان، بررسی نهایی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نماینده شورای انقلاب در وزارت آموزش و پرورش، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی خدمت می‌کرد. همچنین وی در کابینه شهید رجایی به سمت وزیر آموزش و پرورش منصوب شد و پس از فاجعه شوم بمب‌گذاری در دفتر حزب جمهوری اسلامی، دبیر کل این حزب شد. وی جزو ۵ نفر عضو اصلی شورای انقلاب بود. مسئولیت کمیته تنظیم اعتصابات نیز بر عهده ایشان بود. خود ایشان می‌گوید:

«آخرین مسئولیتی که از طرف امام قبل از پیروزی انقلاب بمن داده شد ابلاغ فرمودند تا کمیته تنظیم اعتصابات را تشکیل بدهیم و هدف آن کمیته [این] بود که به اعتصابات دامن بزنیم، اما در مواردی که مثل گندم و سایر لوازم ضروری زندگی، آنها را بتوانیم تنظیم کنیم. بسیار خاطره انگیز بود قبل از پیروزی انقلاب که همه جا به اعتصابات دامن زده می‌شد ما در جریان مسائل بودیم... بعد از پیروزی انقلاب نگران این بودیم که در بازگشایی مدارس چه خواهد شد؟ خدمت امام که مذاکره شده بود ایشان فرمودند که گروهی را تشکیل بدهیم برای تنظیم امور مدارس برادرانی را دعوت کردیم و به سرعت سازماندهی کردیم و حدود ۱۰۰۰ نفر را توانستیم از خواهران و برادران آماده کنیم که روز افتتاح مدارس این گروه پخش بشود در مدارس تهران و آنجاها رهنمودهایی بدهند و مراقبت‌هایی بکنند و خیلی هم خوب برگزار کردند^۲.

مبارزات و مجاهدتهای پیگیر وی، در بقای خط امام و مبارزه با خطوط ملی‌گرای و لیبرالیستی مشهور بود. او در کنار یاران امام با این خطوط مبارزه کرد و مقاوم ایستاد و زندگی سراسر مبارزه خود را ختمی خونین داد، و به جمع خونین جامگان مکتب حق رفت و طوافی

۱ - پیام انقلاب شماره ۶۵ - ص ۱۵.

۲ - همان، شماره ۶۵ - ص ۱۵ - ۶۱/۵/۳۰.

تداوم خط امام را به ارمنان گذاشت و نسلهای آینده را به تعلّم از این مکتب فرا خواند، و راهش، یادش و روحش جاودانه ماند.

پیوست شماره ۷

اداره . از دادرسی ارتش .....
 دائره .. دادگاه عادی شماره ۳ ..
 شماره ۷/۶/۳۶۴ - .....

ستاد بزرگ ارتشتاران

..... روز .....
 .... ۴۳/۳/۲۴ .....

تیمسار ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

در باره: آزادی غیر نظامی محمدجواد فرزند علی اصغر شهرت

باهر متهم با اقدام بر ضد امنیت داخلی مملکت

پیرو شماره ۷۹۴۷/۲۸۵۴۷/۱۱۱۷ - ۴۲/۱۲/۲۲

متهم نامبرده بموجب رای صادره از دادگاه عادی شماره ۲ اداره دادرسی ارتش بسه ماه زندان تادیبی (حداکثر مجازات مندرج در ماده ۹ قانون مجازات عمومی) محکوم گردیده است نظر باینکه تاریخ بدو بازداشت نامبرده ۴۲/۱۲/۲۲ می باشد مقرر فرمائید در صورتیکه باتهام دیگری بازداشت نمیشد پس از اخذ نشانی کامل وی را آزاد و نتیجه را اعلام دارند.

دادستان دادگاه عادی شماره ۲ سرهنگ ستاد آذربار

گیرنده

ریاست زندان قزل قلعه پیرو شماره بالا جهت آزاد نمودن متهم . -

پیوست شماره ۸

طبقه بندی حفاظتی

درجه فوریت

۸- شماره گزارش: ۳-هـ. ۲۰/۳۱۸۵۱	صفحه شماره ..... از ..... صفحه
۹- تاریخ گزارش: ۴۵/۱۲/۱۷	نسخه شماره ..... از ..... نسخه
۱۰- پیوست:	۱- به: ۳۱۶
۱۱- ملاحظات حفاظتی:	۲- از: ۲۰-هـ ۳
۱۲- گیرندگان خبر:	۳- منشأ:
	۴- منبع: ۶۷۹
	۵- تاریخ وقوع: ۴۵/۱۲/۱۲
	۶- تاریخ رسیدن خبر بمشرف: ۴۵/۱۲/۱۲
	۷- تاریخ رسیدن خبر برهبر عملیات محل: ۴۵/۱۲/۱۵

موضوع: هیات انصارالحسین .....

عطف / پیرو: .....

جلسه هیات انصارالحسین صبح جمعه در منزلی واقع در خیابان قلمستان تشکیل گردید چون مروارید نیامده بود نوار سخنرانی وی را گذاشتند سپس شخصی معمم بنام دکتر باهنر منبیر رفت و درباره توحید صحبت نمود و اظهار داشت حاکم تمام مردم خداوند است و اگر بکسی وظیفه می‌دهد که بر مردم فرمانروائی کند باید شخصی باشد که همه از او راضی باشند و کسانی که در حوزه تحت حکومت وی زندگی میکنند نباید محتاج و گرسنه باشند و شخص حاکم باید بداند که وظیفه اش چیست. اشخاص شناخته شده در این جلسه عبارت بودند از امیرحسینی. اسداله ابراهیمی. نظری. بهشتی. این جلسه در ساعت ۱۰/۳۰ پایان یافت.

رونوشت برابر اصل است. هـ اصل در پرونده م-ر، بایگانی است.

پیوست شماره ۹

شماره ... ۳۱۶/۳۵۴۰۲	موضوع ... جلسه بحث و انتقاد مسجد جلیلی
۴۴/۸/۹	محل ... تهران
تاریخ حادثه	عطف بشماره .....
تاریخ وصول خبر	منبع خبر: مأمور
تاریخ گزارش ... ۴۴/۸/۸	تقویم: احتمال صحت دارد

خیلی محرمانه

طبق اطلاع واصله ساعت ۱۹۰۰ روز ۳۱/۷/۴۴ جلسه بحث و انتقاد هفتگی مسجد جلیلی واقع در خیابان ایرانشهر با شرکت قریب پنجاه نفر از طبقات مختلف تشکیل گردیده و آقای دکتر جواد باهنر اظهار داشته منظور از تشکیل این جلسات از بین بردن عوامل خارجی میباشد که در دین رخنه کرده و دین را از بین برده است. ما بایستی حقیقت را روشن نمائیم تا مردم از جهل و گمراهی نجات یابند و باید توجه داشت که نباید فقط دنبال کسب معلومات دینی بود بلکه باید در تمام رشته های علوم پیشروی کرد. همچنانکه رهبر اسلام سالها زحمت کشید تا به نتیجه رسید. اگر شخصی نتواند با رفتاری خود مبارزه کند و حق خود را نگیرد سست و نالایق است و چنانچه در کشوری از این گونه اشخاص زیاد باشند تحت نفوذ خارجیان قرار خواهند گرفت و مانع ترقی آن کشور خواهند شد.

سپس در پاسخ سؤال دو نفر حاضرین مطالبی درباره نماز و مسائل دینی بیان داشته و جلسه مزبور در ساعت ۲۱۰۰ خاتمه پذیرفت. ش
بفرموده رونوشت جهت اقدام لازم بریاست ساواک شمال شرق ایفاد میگردد.

رئیس بخش امور اجتماعی افضلی

خیلی محرمانه

گیرنده.

ریاست ساواک استان مرکز پیرو ۳۱۶/۳۵۲۸۴-۴۴/۷/۲۶ جهت استحضار و شناسائی گردانندگان تعیین هدف و نحوه فعالیت جلسه فوق الذکر و اعلام نتیجه ...

طبقه بندی حفاظتی
گزارش خبر

پیوست شماره ۱۱

..... ۵۳۵	۷- منبع:	صفحه	از.....	صفحه شماره
.....	۸- منشا:	نسخه	از.....	نسخه شماره
..... ۴۶/۷/۱۴	۹- تاریخ وقوع:	۱- ب:	..... ۳۱۶	.....
..... ۴۶/۷/۱۴	۱۰- تاریخ رسیدن خبر به منبع:	۲- از:	..... ۲۰-۳ (و)	.....
..... ۴۶/۷/۱۴	۱۱- تاریخ رسیدن خبر برهبر عملیات محل:	۳- شماره گزارش:	..... ۳-۲۰/۹/۷۷	.....
..... ۶/۷/۱۵	۱۲- ملاحظات حفاظتی:	۴- تاریخ گزارش:	..... ۴۶/۷/۱۹	.....
.....	.....	۵- پیوست:	.....	.....
.....	.....	۶- گیرندگان خبر:	.....	.....
.....	.....	.....	..... ۳/ ۲۰-۵	.....

موضوع: مکتب حسین..... عطف/پیرو:.....

از ساعت ۱۷ روز ۱۷/۶/۴۶ جلسه هفتگی مکتب حسین با شرکت عده‌ای در حدود ۸۰ نفر در منزل شخصی بنام علی دشتستانی واقع در خیابان بی سیم نجف آباد اواسط خیابان هشت متری نوروز زاده کوچه مسجد بهاری کوچه دباغ پلاک ۱۰۰ تشکیل گردید

پس از قرائت و تفسیر کلام اله مجید سیلمرتضی خاتمی اظهار داشت من ترتیبی داده‌ام که از این پس جوانان ما مقالاتی راجع بدین تهیه کنند و در این مجلس بخوانند و بهمین جهت امروز از آقارضا خواهش میکنیم مقاله ایرا که قبلاً تهیه کرده اند بخوانند در این هنگام یکی از جوانان بنام رضا که دارای هرق چین و نه ریش بود پشت بلندگو قرار گرفت و مطالبی را که قبلاً روی کاغذ نوشته بود قرائت کرد و اظهار داشت امروزه فساد سراسر مملکت ما را فرا گرفته و هر روز دامهای تازه‌ای برای جوانان مسلمان و کم تجربه میگسترانند بدون هیچگونه کنترل اعمال کثیف غریبها در این کشور اسلامی رواج پیدا میکند چرا با این همه فساد و هرزه گی و بی دینی مبارزه نمیکنند چرا جلو هرج و مرج را نمیگیرند مسئول این همه فجایع در این مملکت کیست؟ سپس شیخ جواد باهنر واعظ رشته سخن را در دست گرفت و اظهار داشت در جلسات قبل راجع بملم و اجتهاد صحبت کردم و توضیح دادم که یک مرجع تقلید جامع الشرایط با چه خون دل خوردنی بدرجه اجتهاد میرسد بنابراین وظیفه ما مسلمانان است که از این مراجع بزرگوار تقلید و رهبران دین از جان و دل پشتیبانی کنیم و آنها را در مبارزاتشان تنها نگذاریم آقایان دین در معرض خطر قرار دارد تبلیغات بهائیان روزبروز بیشتر میشود کمی بخود آئید در فکر دین باشید حکومتها و دستگاهها میخواهند باقوه زور در دین رخنه کنند چون آنها اسلام را مخالف کشور و دین خود میدانند پس واجب است که با هوشیاری کامل از دین خود محافظت نمائیم و آنها را از صلدمات بیگانگان مصون و محفوظ نگهدارید این مجلس در ساعت ۱۹/۱۰ پایان یافت

طبقه بندی حفاظتی

از: ... اداره کلی سوم ۳۱۶...
شماره .....
تاریخ ..... ۴۴/۱۲/۱۴.....
پیوست .....
به: نخست وزیری
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

پیوست شماره ۱۲

س.ا.و.ا.ک

خیلی محرمانه

گزارش

درباره: .... شیخ محمدجواد باهنر .....

محترماً بطوریکه استحضار دارند: وزارت آموزش و پرورش صلاحیت نامبرده بالا را جهت استخدام (بسمت دبیری) از ساواک استعلام نموده بود که چون این شخص از جمله روحانیون مخالف بوده و بعلت ایراد بیانات خلاف مصالح بر روی منبر دوبار دستگیر که یک مرتبه با اخذ تعهد و بار دیگر بازداشت و پس از اتمام دادرسی بسه ماه حبس تأدیبی محکوم گردید این بخش طی گزارشی که با راهنما مشخص است نظر داد استخدام مشارالیه در وزارت آموزش و پرورش بمصلحت نمیباشد مراتب بعرض مدیریت کل رسید پی نوشت فرمودند بخش ۳۱۶

احضار و مصاحبه و سپس نظریه اعلام گردد در اجرای امر یاد شده در تاریخ ۴۴/۱۲/۱۱ احضار و مصاحبه ای با وی بعمل آمد.

در این مصاحبه یاد شده ضمن اظهار ندامت از گذشته اش و تقاضای عفو در این مورد در پاسخ اینکه بچه علت بر روی منبر اظهارات خلاف مصالح بیان نموده اید اظهار نمود عواملی که باعث شده دست بچنین اقدامی بزنم جوانی و علاقه بدین و مذهبم و خمینی بوده است. همچنین شخص مزبور برای تأیید اظهارات خود تعهدی که بضمیمه تقدیم میشود داده که بخط خود نوشته و در آن شرافتمندانه قول داده که در آینده اقدامی برخلاف مصالح کشور ننماید.

نظریه: باید بعرض برساند این شخص فردی است ناصالح که از بیان حقیقت خودداری و در پاسخ سؤالات غالباً سکوت اختیار مینموده ضمناً برای رسیدن با اهداف خود تن بهرکاری

از: .....
شماره .....
تاریخ .....
پیوست .....
به: .....

نخست وزیر
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
س.ا.و.ا.ک

خیلی محرمانه

در باره: ..... ۲ .....
.....

میدهد همچنین در مورد اینکه صراحتاً اظهار میدارد بعلمت جوانی و علاقه بدین و خمینی مبادرت بایراد مطالب مضره نموده ام تا حدودی بعید می باشد و بنظر میرسد که عوامل و تحریکاتی غیر از این سه امر در کار می باشد که در آینده با کنترل و تحت نظر گرفتن فعالیت های روشن خواهد شد. توضیح آنکه تعصب شخص مذکور بآیت اله خمینی حائز اهمیت می باشد از اینرو با توجه باینکه اینگونه تعهدات ضمانت اجرایی ندارد و با توجه به حساسیت شغل دبیری این بخش همچنان با استخدام مشارالیه در وزارت آموزش و پرورش مخالفت دارد- م

آیا مخالفت با ارجاع شغل که نتیجه آن گرسنگی و ناراضی بودن برای این شخص است سبب میشود که از افکار و اعمال خود دست بردارد؟

با توجه باینکه تعهد نموده است باید باو فرصت آزمایش داده شود اگر برخلاف تعهد خود عمل نمود همه گونه محدودیت میشود برای او در نظر گرفت بنابراین پیشنهاد میگردد بجای ناراضی کردن با ارجاع شغل موافقت نمائید ضمناً اعمال وی نیز کماکان تحت مراقبت قرار گیرد.

۴۴/۱۲/۱۶

درجه فوریت

خیلی محرمانه

پیوست شماره ۱۳/م

طبقه بندی حفاظتی

گزارش غیر

..... صفحه	یک از یک..... صفحه	۷- منبع: ۶۰۲.....
..... نسخه شماره	پنج .. از .. پنج .. نسخه	۸- منشأ: .....
..... به:	۲۱۶.....	۹- تاریخ وقوع: ۲۷/۶/۷.....
..... از:	۲۰۰۳.....	۱۰- تاریخ رسیدن خبر به منبع: ۶/۷.....
..... شماره گزارش:	۲۰۹۱۲/۲۰۳.....	۱۱- تاریخ رسیدن خبر برهبر عملیات محل: ۶/۹
..... تاریخ گزارش:	۴۷/۶/۱۱.....	۱۲- ملاحظات حفاظتی: .....
..... پیوست:	.....	.....
..... گیرندگان خبر:	.....	.....
.....	.....	.....

موضوع: ..... دکتر جواد باهنر ..... عطف/پیرو: .....

نامبرده بالا در ساعت ۱۹۰۰ روز ۲۷/۶/۷ پس از خواندن نماز توسط سید محمود طالقانی در مسجد هدایت بمنبر رفته و ضمن گفتار خود اظهار داشت دو چیز نشانه استعمار است یکی شراب خواری و دیگری رباخواری شراب در زمانها قدیم وجود داشته ولی امروزه بصورت های مختلف درست کرده و علنا بفروش میرسانند رباخواری هم دو قوم در دنیا حلال میدانند یکی قوم یهود است که بهر نحوی شده سرمایه مسلمانان را از چنگشان در میاورند و از این طریق سرمایه زیادی بدست آورده اند و مردم را استعمار میکنند یعنی مردم را بنده خود قرار میدهند برای مثال میگویم کسیکه پول بعنوان قرض گرفته و نمیتواند اصل آنرا بدهد و هر روز هم مبلغی بهره بآن افزرد؛ میشود چگونه میتواند پردازد چنین شخص باید در برابر طلبکار بندگی کند وضع دولتهائیکه قرض میکنند همینطور است راه چاره این است که صندوق تعاون داشته باشیم و از پول جمع آوری شده کارخانه درست کنیم و بیکاران بکار گمارده شوند گفتار مشارالیه در ساعت ۲۰/۳۰ خاتمه یافت عده شرکت کننده در حدود ۵۴ نفر و اشخاص شناخته شده عبارت بودند از احمد صادقی

۲۱۳۷۸

خیلی محرمانه . محمدرضا توانائیان . خلیل شالچی .

طبقه بندی حفاظتی

بایگانی شود ۳/۲۰هـ

طبقه بندی حفاظتی

گزارش خبر

صفحه شماره ... یک از ... یک صفحه	۷- منبع: ۱۴۳۰
نسخه شماره ... شش .. از ... شش	۸- منشأ: .....
۱- به: ۳۱۶	۹- تاریخ وقوع: ۴۷/۵/۱۷
۲- از: ..... ۲۰ هـ ۳	۱۰- تاریخ رسیدن خبر به منبع: ۴۷/۵/۱۷
۳- شماره گزارش: ۳-هـ ۲/۱۶۵۱۹	۱۱- تاریخ رسیدن خبر برهبر عملیات محل: ۲۰/
۴- تاریخ گزارش: ۴۷/۵/۲۳	۱۲- ملاحظات حفاظتی: .....
۵- پیوست:	.....
۶- گیرندگان خبر:	.....
.....	.....

موضوع: ..... سخنرانی دکتر باهنر در مسجد هدایت ... عطف / پیرو: .....

نامبرده بالا در ساعت ۲۰۰ مورخه ۵/۱۷ در مسجد هدایت بمنبر رفته و چنین اظهار داشت اسلام برای زنان حقوق مساوی تعیین کرده است این تهمت است که میگویند اسلام مهریه را بعنوان قیمت زنان تعیین کرده است. مهریه یعنی هدیه و پیش کش که مرد برای زن میبرد. اسلام حق فرا گرفتن علم بزنان داده است ولی ما مسلمانان از زمانیکه این درس جدید بشکور ما آمد مقدسین و متدینین ما گفتند همین چهار، پنج کلاس سواد برای دختران کافست و آنها را بیسواد بار آوردند در صورتیکه دیگران دختران خود را بملدرسه فرستادند و جای این دختر خانمهای متدین را در پستهای مهم اشغال کردند آخر چه عیبی دارد که دختران ما در محیط سالم و امنی رشد نمایند و دکتر و مهندس بشوند تعداد شرکت کننده در جلسه تقریباً ۷۵ نفر و اشخاص شناخته شده عبارت بودند از قاضی. اندوهی. یزدان پناه سلیمی، فقهی. احمد برغانی. صادقی. شالچی. بسته نگار. مهندس مهدی بازرگان. حسین و جهانگیر و پرویز علی اکبر عدالت منش. ب

خیلی محرمانه

۲۱۳۷۸

طبقه بندی حفاظتی

بایگانی شود

۳/۲۰

از: ۳۱۲

گزارش

خیلی محرمانه

پیوست شماره ۱۵

درباره: محمدجواد باهنر فرزند علی اصغر

محترماً باستحضار میرساند:

منظور:

عرض وضعیت نامبرده بالا.

سابقه:

برابر سوابق موجود نامبرده بالا یکی از وعاظ قشری و طرفدار خمینی میباشد که در اکثر سخنرانیهای خود بطور صراحت و با کنایه مطالب تحریک آمیز بیان مینماید. یاد شده در سال ۴۲ باتهام تحریک افکار عمومی و ایراد مطالب خلاف مصالح، دستگیر و سرانجام به سه ماه حبس تأدیبی محکوم و پس از تحمل کیفر از زندان آزاد شده است.

مشارالیه در جلسات هفتگی مسجد هدایت که بعضاً سید محمود علانی طالقانی حضور داشته شرکت و در خلال گفتار خود مطالب اغواکننده ای ایراد نموده و با توجه به تذکراتی که بوی داده شده توجهی ننموده و به رویه خویش ادامه داده که بهمین لحاظ چندین بار ممنوع المنبر گردیده است.

نامبرده با تعدادی از روحانیون قشری مطالبی علیه مصالح مملکت و بر ضد حکومت مشروطه سلطنتی اعلام و اعلامیه ای بمناسبت خاطره پانزده خرداد سال ۴۲ منشر نموده است.

همچنین یاد شده به همراه تعدادی از روحانیون قشری و طرفدار خمینی اعلامیه ای منتشر و روز پانزدهم شهریور ماه ۵۷ را عزای عمومی اعلام و مردم را به راه پیمائی دعوت و مطالبی علیه حکومت اعلام نموده اند.

یاد شده در اغتشاشات اخیر نقش فعالی داشته و در سخنرانیهایش ضمن تشریح حکومت اسلامی مردم را برهبری خمینی باتحاد دعوت نموده است. نامبرده بالا در تاریخ ۵۷/۹/۹ وسیله فرمانداری نظامی در شیراز دستگیر و بتهران اعزام تا تحویل فرمانداری نظامی تهران و حومه گردد.

نظریه:

خیلی محرمانه

مراتب استحضاراً بعرض میرسد.

از: فرمانداری نظامی **سری** تهران
به: ت. ف. نظامی تهران
موضوع: آقای محمد جواد **وزارت جنگ** پیوست: .....
باهنر

فرمانداری نظامی شیراز و حومه

(تلفن)

شخصاً مفتوح فرمائید

بدینوسیله، نامبرده بالا که برابر گزارش سازمان اطلاعات و امنیت استان فارس، از طرف عده‌ای از اساتید مخالف بشیراز دعوت و سخنرانی‌های تحریک آمیز درباره ضرورت حکومت اسلامی و ادامه مبارزه در دانشکده کشاورزی بیان نموده و با هماهنگی‌های لازم با سازمان مذکور، در ساعت ۱۳۳۰ روز ۱۳۵۷/۹/۸ دستگیر و اعزام وی بتهران ضروری تشخیص داده شده، لذا نامبرده بوسیله ناحیه ژاندارمری فارس، بتهران اعزام میگردد. ب

فرمانداری نظامی شیراز: سرلشگر عبدالرضا اسفندیاری.

سری

شماره ۲۰/۲۰۳۰ هـ ش

به: ۱۲ هـ ۲۰

تاریخ ۵۷/۶/۱۳

از: ۲۰ هـ ش

موضوع: برگزاری نماز عید فطر در تپه‌های قیطره

پیرو شماره ۲۰۲۹/ هـ ش

۵۷/۶/۱۳

در ساعت ۹۰۵ روز جاری نماز عید فطر در تپه‌های قیطره بوسیله دکتر محمد مفتاح پایان یافت و در حال حاضر دکتر محمد جواد باهنر مشغول سخنرانی مذهبی درباره نهضت اسلام و قیام مسلمانان ایران است و لحظه بلحظه بر تعداد ۱۲۰۰۰ نفری جمعیت تپه قیطره افزوده میگردد بطوریکه تا این ساعت جمعیت به حدود ۱۴۰۰۰ نفر رسیده است ضمناً وضعیت فعلاً عادی میباشد. رئیس سازمان اطلاعات و امنیت شمیران- اسدی

۱- ابلاغ کنید گزارش اسدی از صحنه کافی است- کار تکراری نکنید

۲- اقدامی ندارد

خیلی محرمانه

رونوشت گزارش خبر شماره ۲۰/۸۶۲۶ هـ ۲- ۴۹/۲/۳۱ متبوع ۷۰۶
موضوع- تشکیل جلسه ماهانه در منزل رجائیان

بعد از ظهر روز ۴۹/۲/۲۵ محمدعلی رجائی . رجائیان . احمد بهفروز . دکتر جواد باهنر . ضیاء میرهاشمی . زمانپور . کارشناس . عباس صاحب الزمانی در منزل رجائیان حضور داشته این جلسه هر ماه یکبار در منزل یکی از افراد فوق تشکیل میگردد در جلسه قبل قرار بوده که ماهیانه ۲۰۰ ریال از اعضاء گرفته شود که سرمایه ای باشد برای مخارجی که ممکن است پیش آید منجمله کمک به چریکهای فلسطین یا قرض الحسنه با افراد و غیره ولی این پیشنهاد باعث شده بود میرزائی . احمد عباس فر . جلال الدین فارسی در جلسه حاضر نشوند بعد از صرف شام میرهاشمی اظهار داشت من سئوالاتی در مورد آیت اله خمینی دارم و افزود مسئله ای که ذهن خیلی ها را مشغول کرده است اینستکه در دوره کشف حجاب عزت علماء از بین رفته بود و کم کم در دوره آیت اله بروجردی رفع بی احترامی شد و علماء قدرتی پیدا کردند این مسیر دائمی ادامه داشت اگر خمینی دست و پا نمیکرد و تندروی ننم نمود . شاید بهتر میتوانست خدمت بعالم روحانیت بکند و حالا عده ای معتقدند که کار خمینی خیلی بیشتر بضرر علماء تمام شد .

باهنر در پاسخ گفت این از جهت ظاهر صحیح بنظر میرسد ولی حقیقت امر قدرت آیت اله بروجردی یک قدرت تشریفاتی بود و محدود شده بود باینکه مثلاً فلان سینما ۱۰ متر با فلان مسجد فاصله داشته باشد و یا اگر رئیس شهربانی قم بمنزل بروجردی رفت و آمد ندارد عوض شود بنابراین قدرت قابل اتکائی نبود اگر امروز نیز چنین آیت اله و نایب امامی پیدا شود وزیر دربار و خود شاه هم حاضر است از او اطاعت کند و باحوالپرسی برود و پزشک مخصوص بیاورد ولی خمینی صرف نظر از معلومات و علم روحانیت یک سرباز کشور و شخصیت ملی و مبارزه موفق و یک با حوصله دوراندیش بود از اخلاق و خصوصیات او چند نکته را میگویم خمینی در مراسم فوت بروجردی آخر از همه روز ۳۹ فوت ختم گذاشت و میگفت اگر مجلس یادبود برقرار نکنم ممکن است خانواده بروجردی تصور کنند که با آنها نظر خوبی ندارم و باین علت ختم گذاشت در حالیکه عده ای از آقایان بخاطر کسب شهرت مجلس ختم برقرار کردند خمینی مدتها پس از بروجردی بدرس و بحث میپرداخت و نظریات دقیق دینی و علمی در موارد غسل و وضو واجبات دینی بیان میکرد تا بهمه علماء و طلبه ثابت کند آنچه شما بلدید منم بلدم او او صولاً در

دیگران را میدانست و پس از ثبوت و تائیدی بدون تلاش از طرف دیگران اقدام بفعالیت برای نجات اسلام و مملکت کرد در بحثهای خود بسیار رشید و بی پروا بود که شاید تا آن زمان هیچ عالمی چنین نمیکرد در خوت* و محافظه کاری و بی قدرتی که در دوره بروجردی پیش آمده بود و باعث دوری نسل جوان از دین و تحقیق بیشتر شده بود از بین رفت و هم اکنون بهترین پایگاه فعالیت برای جوانان طبقه روشنفکر و حقیقت جو شده این نتیجه مبارزه خمینی است در آن زمان مبارزین بین اساتید دانشگاه بود ولی حالا آنها خاموشند چون مبارزین آنها را بهر ترتیب ممکن از بین بردند ولی زنده شدن علماء در این راه یک سرآغاز بسیار جالب دارد و ادامه آن هم رو بخاموشی نیست و این مسئله ایست که هوشیاری دولت را در ختم ها عاشورا. رمضان و غیره باعث شده و این قبول کننده این تز است در جلسه فوق جزوه ای پلی کهپی شده در ۴۲ صفحه تحت عنوان درسهایی از مرجع معظم جامعه شیعه پیرامون مسئله ولایت فقیه به ارزش ۳۰ ریال به داوطلبین فروخته شد.

نظریه رهبر عملیات

۱. بصحت گزارش منبع میتوان اعتماد نمود.
  ۲. نمونه جزوه مذکور در ۳۱۶ موجود است.
- رونوشت برابر اصل واصل در ۱۷/۱۲۳۰ میباشد. هـ

خیلی محرمانه

در ۲۷۹۹۷ بایگانی شود

گزارش:

درباره ..... محمدجواد باهنر.....

محترماً بعرض می رساند:

برابر سوابق موجود مشارالیه یکی از وعاظ افراطی و طرفدار خمینی بوده که در اکثر سخنرانیهای خود با صراحت مطالب تحریک آمیزی بیان می نماید. یاد شده در سال ۴۲ باتهام تحریک افکار عمومی و ایراد مطالب خلاف مصالح کشور دستگیر و سرانجام به سه ماه حبس جنحه ای محکوم شده شخص مزبور از سال ۴۷ تا ۵۰ در جلسات هفتگی مسجد هدایت که بعضاً با حضور سید محمود طالقانی بود شرکت و در خلال گفتار خود

مطالب اغوا کننده ای ایراد و علیرغم همه تذکراتی که بوی داده شده همچنان رویه خویش را ادامه داده و بهمین لحاظ چندین بار ممنوع المنبر گردیده است .
نامبرده در حال حاضر در تهران ممنوع المنبر و نام وی جزو امضاء کنندگان اعلامیه ای که اخیراً توسط روحانیون افراتی علیه مصالح و امنیت مملکت و بر ضد حکومت مشروطه سلطنتی ایران منتشر گردیده قید شده (اعلامیه به پیوست می باشد) مراتب جهت استحضار و صدور هرگونه اوامر مقتضی بعرض می رسد.٪

خیلی محرمانه

***

خیلی محرمانه

رونوشت گزارش خبر ۲۰/۳۱۳۴۲ هـ ۲- ۴۷/۹/۴

منبع - ۷۴۸

موضوع - جلسه و عظ و خطابه در مسجد هدایت و قرائت خطبه توسط طالقانی
بعد از ظهر روز جمعه ۴۷/۹/۱ بمناسبت فرارسیدن ماه رمضان جلسه و عظ و خطابه در مسجد هدایت تشکیل گردید این جلسه تا پایان ماه رمضان همه روزه تشکیل خواهد شد در روز مذکور قبل از نماز جماعت سید محمود طالقانی مشغول قرائت خطبه گردید موضوع خطبه نماز جمعه بود و ضمن آن مردم را دعوت به اتحاد و همبستگی نمود و گفت اسلام گفته است مسلمانان باید هر هفته روز جمعه در مساجد جمع شده نماز جمعه را بخوانند و ضمناً در آنجا تمام مسائل روز در اختیارشان قرار گیرد ناطق سپس جریان بدام افتادن عده ای کبوتر را در دام صیاد شرح و بیان نمود که چگونه در سایه اتحاد توانستند تمام دام صیاد را با خود بهوا ببرند بعد از نماز دکتر جواد باهنر بصحبت پرداخت و آیه های ۲۶ و ۲۷ سوره ابراهیم را قرائت و آنرا تفسیر نمود و گفت که ماه رمضان ماه خداست و شمه ای درباره بت شکنی ابراهیم بیان نمود در بین حاضرین در مسجد مهندس مهدی بازرگان و علی عباس توحیدی شناخته شدند . -

رونوشت برابر اصل و اصل در ۱۲ ۱۲۳۰ می باشد . -

از: ۳۱۲

گزارش

خیلی محرمانه

درباره: محمدجواد باهنر فرزند علی اصغر

محترماً باستحضار میرساند:

منظور:

عرض وضعیت نامبرده بالا.

سابقه:

برابر سوابق موجود نامبرده بالا یکی از وعاظ قشری و طرفدار خمینی می باشد که در اکثر سخنرانیهای خود بطور صراحت و با کنایه مطالب تحریک آمیز بیان مینماید. یاد شده در سال ۴۲ باتهام تحریک افکار عمومی و ایراد مطالب خلاف مصالح، دستگیر و سرانجام به سه ماه حبس تادیبی محکوم و پس از تحمل کیفر از زندان آزاد شده است.

مشارالیه در جلسات هفتگی مسجد هدایت که بعضاً سید محمود علایی طالقانی حضور داشته شرکت و در خلال گفتار خود مطالب اغوا کننده ای ایراد نموده و با توجه به تذکراتی که بوی داده شده توجهی ننموده و به رویه خویش ادامه داده که بهمین لحاظ چندین بار ممنوع المنبر گردیده است.

نامبرده با تعدادی از روحانیون قشری مطالبی علیه مصالح ملکت و برضد حکومت مشروطه سلطنتی اعلام و اعلامیه ای بمناسبت خاطره پانزده خرداد سال ۴۲ منتشر نموده است.

همچنین یاد شده به همراه تعدادی از روحانیون قشری و طرفدار خمینی اعلامیه ای منتشر و روز پانزدهم شهریور ماه ۵۷ را عزای عمومی اعلام و مردم را به راهپیمایی دعوت و مطالبی علیه حکومت اعلام نموده آند.

یاد شده در اغتشاشات اخیر نقش فعالی داشته و در سخنرانیهایش ضمن تشریح حکومت اسلامی مردم را برهبری خمینی باتحاد دعوت نموده است. نامبرده بالا در تاریخ ۵۷/۹/۹ وسیله فرمانداری نظامی در شیراز دستگیر و بتهران اعزام تا تحویل فرمانداری نظامی تهران و حومه گردد.

نظریه:

خیلی محرمانه

مراتب استحضاراً بعرض میرسد.

گیرنده: .....
فرستنده .....
شماره عطف .....
پیوست .....
تاریخ .....
شماره .....
شماره پرونده گیرنده .....
شماره پرونده فرستنده .....

نخست وزیری
سازمان امنیت و اطلاعات کشور
س.ا.و.ا.ک

موضوع ..... محمدجواد باهنر .....

خیلی محرمانه

گزارش

مشخصات متهم:

اسم محمدجواد فرزند علی اصغر شهرت باهنر شماره شناسنامه ۹۳۸ صادره از کرمان متولد سال ۱۳۱۲ شغل واعظ و دانشجوی سال اول فوق لیسانس علوم تربیتی دانشکده ادبیات و طلبه علوم دینی قم مجرد ساکن تهران خیابان ابو حسین کوچه شه میرزادی کاشی

-۵-

مورد اتهام:

تحریک بر ضد امنیت داخلی

گردش کار:

نامبرده در ماه رمضان گذشته در مسجد سبحان واقع در خیابان تهران نو بمنبر میرفته و بعلت بیاناتی از طرف ساواک تهران احضار و کتباً متعهد گردیده که در بیانات رعایت مصالح کشور را نموده و از تحریک مردم بر ضد امنیت داخلی خودداری نماید. مع الوصف در شب ۲۵ شوال سال جاری در مسجد جامع بمنبر رفته و در حالیکه تقریباً دو هزار نفر مستمع بیانات نامبرده را استماع مینموده اند ابتدا بعلت واقعه سالگرد دستگیری خمینی و واقعه مسجد فیضیه قم ضمن تنقید از اقدامات دولت بیاناتی بشرح زیر ایراد مینماید.

..... تاریخ	..... گیرنده:
..... شماره	..... فرستنده
..... شماره پرونده گیرنده	..... شماره <u>عطف</u>
..... شماره پرونده فرستنده	..... پرو
	..... پیوست

نخست وزیر
سازمان امنیت و اطلاعات کشور
س.ا.و.ا.ک

خیلی محرمانه

..... موضوع

- ۱- آماري بمستمعين ارائه ميدهد كه مصرف هروئين در ۵ سال اخير به ۱۰ تن رسيده است.
- ۲- كارخانه هاي مشروب سازي و تعداد قمارخانه ها و خانه فحشاء روزافزون است.
- ۳- در ۹۵ دهكده فقط ۸ در مانگاه وجود دارد.
- ۴- همه مردم در فقر و فلاكت بسر ميبرند و گرسنگي دامنگير عمومي شده و روزي چند نفر تلف ميشوند.
- ۵- چرا آزادي را از مسلمين سلب کرده اند. مراقب غضب الهي و مردم باشند.
- ۶- ملت بيچاره از هستي ساقط شده است.
- ۷- حكومت ظلم و ستم بايد از بين برود و حكومت بدست مردم بيفتد.
- ۸- دولتهای موجود فاسد بوده و درد مردم را دوا نميكنند و بايد اصلاحات واقعي انجام شود.
- ۹- تبليغات راديو حقايق را نميگويد و بايد بيش از اين مردم را فریب نداده و حقايق را بگویند.
- ۱۰- در پايان از مستمعين تقاضا مينمايد كه در موقع خروج از مسجد شعار ندهند سپس اشاره بواقعه مسجد فيضيه قم نموده و جلسه را پايان ميرساند.

خیلی محرمانه

شماره ۲۱۸ / ۳۵۴ .۵
۱۳۸۱ / ۹

موضوع جلسه بحث و انتقاد مسجد جلیلی

تاریخ حادثه

محل تهران

تاریخ وصول خبر

خیلی محرمانه

عطف بشماره

منبع خبر: مامور

تاریخ گزارش ۱۳۸۱ / ۸ / ۸

تقوم: احتمال صحت دارد

طبق اطلاع حاصله ساعت ۱۹۰۰ روز ۴۴/۷/۳۱ جلسه بحث و انتقاد هفتگی مسجد جلیلی واقع در خیابان ایرانشهر با شرکت قریب پنجاه نفر از طبقات مختلف تشکیل گردیده و آقای دکتر جواد باهراظهار داشته مشغول تشکیک این جلسات ازین بردن عوامل خارجی میباشد که در دین رخنه کرده و دین را از زمین برده است. ما بایستی حقیقت را روشن نمائیم تا مردم از جهل و گمراهی نجات یابند و باید توجه داشت که نباید فقط دنبال کسب معلومات دینسی بود بلکه باید در تمام رشته های علوم پیشروی کرد. همچنانکه رهبر اسلام سالها زحمت کشید تا به نتیجه رسید. اگر شخصی نتواند با گرفتاری خود مبارزه کند و حق خود را نگردد دست و نالایق است و چنانچه در کشوری از این گونه اشخاص زیاد باشند تحت نفوذ خارجیان قرار خواهند گرفت و مانع ترقی آن کشور خواهند شد.

سپس در پاسخ سؤال و تفرغ حاضرین مطالبی درباره نماز و مسائل دینی بیان داشته و جلسه منبسط در ساعت ۲۱۰۰ خاتمه پذیرفت.

مفروضه در صورت جهت آیات الهی را استوار سازد تا در نهایت انکار میگردد.

مجلس خیریه خیریه خیریه

سابقه در اول
۴۴۸ / ۱۰

۱۷۷۹۵ / ۱۲
۲۳ / ۸ / ۳۵

۲۱۳۷۸

گیرنده .

ریاست ساواک استان مرکز پور ۲۸۴۰۲۰۳۰۶۶-۴۴/۷/۳۱-جهت استحضار و شناسایی گردانندگان

تعمین هدف و نحوه فعالیت جلسه فوق الذکر و اعلام نتیجه

تذریه:

شخصت وزیر
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
س.ا.و.ا.ک

از اداره کل سوم ۱۶
شماره
تاریخ ۴۴/۱۲/۱۴
پیوست
گزارش

تاریخ: ۱۳۵۴

در باره: شیخ محمد جواد باهنر

محترماً بطوریکه استحضار دارند: وزارت آموزش و پرورش صلاحیت نامبرده بالا را جهت
استخدام (بسمت دبیری) از سازمانک استعلام نموده بود که چون این شخص از جمله روحانیون
مخالف بوده و بعلمت ایراد بیانات خلاف مصالح بر روی ضمیر دوباره دستگیر که یک مرتبه با اخذ
تصهید وارد دیگر بازداشت و پس از اتهام دادرسی سه ماه حبس تا مدتی محکوم گردید ایس
بخش طی گزارشی که بارها منما شخص است نظر در استخدام متارالیه در وزارت آموزش
و پرورش بمصلحت نمیباشد مراتب بعرفر مدبریتکل رسید بی نوشت فرمودند "بخش ۳۱۶
احضار و مصاحبه و سپس نظرسریه اعلام گردد" در اجرای امر یاد شده در تاریخ ۴۴/۱۲/۱۱
احضار و مصاحبه ای با وی بعمل آمد.

در این مصاحبه یاد شده ضمن اظهارندامت از گذشته‌های تقاضای عفو در این مورد در پاسخ
اینکه بجه علت بر روی ضمیر انبهارات خلاف مصالح بیان نمود هاید انبهار نمود عواملی که باعث
شده است به چنین اقدامی بزنم جوانی و علاقه بدین و مذ هیم و خمینی بود ما است. همچنین
شخص مزبور برای تا "بهد انبهارات خود تصهیدی که بضمیمه تقدیم میشود داده که بخط خود
نوشته و در آن شرافتمندانه قول داده که در آینده اقدامی برخلاف مصالح کشور ننماید.

نظرسریه: باید بعرفر برساند این شخص فردی است ناصالح که از بیان حقیقت خود دری
و در پاسخ شوالها غالباً سکوت اختیار نموده و ضمایمی برای رسیدن با اهداف خود تن به همکاری

در ۱۳۵۴

تاریخ: ۱۳۵۴

نخست وزیر

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

س.ا.و.ا.ک

از .....
شماره .....
تاریخ .....
پیوست .....
به .....

مجلس شورای ملی

در باره : ..... ۳ -

میدهد هیچ در مورد اینکه صراحتاً اظهار میدارد بعلمت جوانی و علاقه بدین و خمینی مبادرت با برادر مطالب مضره نمود هام تا حدودی بعید میباشد و بنظر میرسد که عوامل و تحریکاتی غیر از این سه امر در کار میباشد که در آینده با کنترل و تحت نظر گرفتن فعالیتهایش روشن خواهد شد . توضیح آنکه تعصب شخصی مذکور بآیت اله خمینی حائز اهمیت میباشد از اینرو با توجه باینکه اینگونه تعهدات ضمانت اجرایی ندارد و با توجه به حساسیت شغل دبیری این بخش همچنان با استخدام مشارالیه در وزارت آموزش و پرورش مخالفت دارد - م

آیا ضمانت با ارجاع شغل به شیخ آقا گرسنگی بنا بر این مورد برای این شخص است بسبب میشود که از انکار و احوال خود دست بردارد ؟
با توجه بانیه تعهد نموده است باید با فرصت آزمایش داده شود اگر برخلاف تعهد خود عمل نمزد همه گونه ستم و درایت میشود برای ابد در نظم گرفت تا باینکه پیشنهاد سکیر در سما اقامت کردن با ارجاع شغل مراقبت ثانیه من احوال در نیز
سما کما است مراقبت قرار گیرد

۱۵ - ۱۲ - ۴۴

شهید باهنر الگوری مبارزه و آموزش

فصل دوم درانه

طبقه بندی حفاظتی

درجه فوریت

گزارش خبر

صفحه شماره ..... از .....
 نسخه شماره ..... از .....
 ۱ - از .....
 ۲ - شماره گزارش .....
 ۳ - تاریخ گزارش .....
 ۴ - تاریخ کتبی .....
 ۵ - پیوست .....
 ۶ - گیرندگان خبر .....

- ۲ - ضمیمه ۲۰۳
- ۸ - ضمیمه ۸
- ۹ - تاریخ وقوع ۲۷/۸/۷۷
- ۱۰ - تاریخ رسیدن خبر به منبع ۸/۷
- ۱۱ - تاریخ رسیدن خبر بر مبنای عمل ۲/۹
- ۱۲ - ملاحظات حفاظتی .....

۳۵۳
 ۱۲۲۲/۲۰۹۱۱
 ۶۷/۶/۱۱

صفحه هفده

موضوع: در کمر خزان باهتر

نابرده بالا در ساعت ۱۱۰۰ روز ۲۷/۶/۷۷ در سر از خواندن نماز توسط سید محمود طالبانی در مسجد هدایت بمنبر رفته ضمن گفتار خود اظهار داشت و چه زنشانه استعمار است یک شراب خواری و دیگری را خواری شراب در زمانها قدیم وجود داشته ولی امروزه بصورت های مختلف درست کرده و وطن با فروش میرسانند با خواری هم در وقوم در دست حلال میدانند یک قوم بهبود است که بهر نحوی شده سرمایه سلطانات و از جنگستان در میآورند و از این طریق سرمایه زهاری بدست آورده اند و مردم را استعمار میکنند یعنی مردم را ببنده خود قرار میدهند برای مثال میگیم کسیکه پول بعنوان قرض گرفته و نمیتواند اصل آنرا بدد و هر روز هم بطلب بهره با آن افزوده میشود چگونه میتواند بپردازد چنین شخصی باید در برابر طلبکار بندگان کند وضع دولتها نیز که قرض میکنند همینطور است راه چاره این است که صندوق تعاون داشته باشیم و از پول جمع آوری شده آراخانه درست کنیم و بنگاران و بانکها را گرد آورده شوند گفتار شارالیه در ساعت ۲۰۳۰ خاتمه یافت عده شرکت کننده در حدود ۵ نفر و اشخاص شناخته شده عبارت بودند از احمد صادقی

۲۱۲۷۸

محمد رضاتوان افغان
 بایگانی شمول
 ۲۰۹۱۱/۱۲۲۲

۶۷/۶/۱۰
 ۶۷/۶/۱۰
 فصل دوم درانه

طبقه بندی حفاظتی

شهید باهنر الگوری مبارزه و آموزش

خیلی متر مانده

لیقه بندی خانگی

مزارش خیر

درجه فوریت

شماره شماره ..... از .....
 شماره شماره ..... از .....
 ۱ - ۳۱۶۹
 ۲ - از
 ۳ - شماره گزارش .....
 ۴ - تاریخ گزارش .....
 ۵ - پیوست
 ۶ - گیرندگان خیر

۷ - منب .....
 ۸ - منب .....
 ۹ - تاریخ وقوع .....
 ۱۰ - تاریخ رسیدن خیر به منب .....
 ۱۱ - تاریخ رسیدن خیر بر مبر عملیات منب .....
 ۱۲ - ملاحظات خانگی

ملف / پرو

موضوع: سخنرانی دکتر باهنر در مسجد هدایت

نامبرده بالا در ساعت ۲۰۰ مورخه ۱۲/۵ در مسجد هدایت بحضورت و چنین اظهار داشت اسلام برای زنان حقوق مساوی تعیین کرده است این تهمت است که میگویند اسلام مهریه را بعنوان قیمت زنان تعیین کرده است. مهریه یعنی هدیه و پسر کسی که سرور بر او زن میرود. اسلام حق فرا گرفتن علم بزنان داده است ولی ماسلمانان از زمانیکه این دروس جدید پخشورالند قدسین و متدینین ما گفتند همین چهاره پنج کلاس سواد برای دختران کافیست و آنها را بیسواد باار آوردند در صورتیکه در بزرگان دختران خود را بدرسه فرستادند و چا این دختر خانها و متدین را در دستهای مهماتغال کردند آخر چه عیب دارد که دختران مادر محیط سالم و اخلاقی رشد نمایند و دکتر و مهندسان بتدریس و تعداد شرکت کنند و در جلسه تقریباً ۷۵ نفر و شاخصی شناخته شده مهارت بودند از قاضی . اندوهی . بزرگان پناه سلیمی . فقیه . احمد برفانی . صادق . صالحی . پسته نگار . مهندس مهدی دهبازگان . حسین و چهار تنگمرد و بیوزنی اگر عدالت مترتب شود

۲۱۵۷۸

۴۵۰۴۵
 خیلی متر مانده

۲۱/۵/۲۱
 بایرگانی شوک
 ۳/۵۲۰

لیقه بندی خانگی

انجمن

حیلی محرمانه

از: ۳۱۲

گزارش

درباره: محمد جواد باهنر فرزند علی اصغر

محترماً با استحضار میرساند:

منظور:

مرض وضعیت نامبرده بالا.

سابقه:

براسوابق موجود نامبرده بالا یکی از وظایف قشری و طرفدار خمینی می باشد که در راکت سخرانتهای خود بطور صراحت و با کفا به مطالب تحریک آمیز بیان مینماید. یاد شد مد رسال ۳۲ با تهاجم تحریک افکار عمومی و ایراد مطالب خلاف مصالح د ستگرو و سرانجام به سه ماه حبس تاد بی محکوم و پس از تحمل کتفرازند آن آزاد شده است.

مثا رالیه در جلسات هفتگی مسجد هدایت که بمخاسید محمود طلائقی طالقانی حضور داشته شرکت و در خلال گفتار خود مطالب افواکتنده ای ایراد نموده و با توجه به تذکراتی که بسوی داده شده توجهی ننموده و به روجه خویش ادامه داده که بهمین لحاظ چندین بار متنوع الضرگردیده است.

نامبرده با تعداد ی از روحانیون قشری مطالبی علیه مصالح مملکت و برضد حکومت مشروطه سلطنتی اعلام و اعلامیه ای بمناسبت خاطره پانزده خرداد سال ۳۲ منتشر نموده است. همچنین یاد شده به همراه تعداد ی از روحانیون قشری و طرفدار خمینی اعلامیه ای منتشر و روز پانزدهم شهریور ماه را عزای عمومی اعلام و مردم را به راه پیمائی دعوت و مطالبی علیه حکومت اعلام نموده اند.

یاد شده در راضاشات اخیر نقش فعالی داشته و در رسخرانتهایش ضمن تشریح حکومت اسلامی مردم را بر بهره ری خمینی با اتحاد دعوت نموده است. نامبرده بالا در تاریخ ۵۷/۹/۹ وسیله فرمانداری نظامی در شمار ارد ستگرو و پتهران اعزام تا تحویل فرمانداری نظامی تهران و حومه گردد.

نتیجه:

مراتب استحضار را بعرض میرساند.

بعض بسیار ریاست ستاد اکتوبر ۱۳۴۰
باید

حیلی محرمانه
فرزند: باهنر
۵۷۰۶۱۲ قیر

شهید باهنر الگوی مبارزه و آموزش

از فرمانداری نظامی شیراز شماره: ۱/۱۱۸-۱-۷۷-۴۰۱/ف ن
 به دستفرد نظامی تهران تاریخ: ۱۳۵۷/۹/۹
 موضوع: آقای محمدجواد وزارت جنگ
 باهنر فرمانداری نظامی شیراز و حومه

(الفن) در خصوص فتوح فرمائید

بدینوسیله، نامبرده بالا که برابری گزارش سازمان اطلاعات
 و امنیت استان فارس، از طرف عده ای از اساتید مخالف -
 بشیراز دعوت و سخنرانی های تحریک آمیز درباره ضرورت حکومت
 اسلامی و ادامه مبارزه در دانشکده کشاورزی بیان نموده و باهماهنگی
 - های لازم با سازمان مذکور، در ساعت ۱۳۳۰ روز ۱۳۵۷/۹/۸
 دستگیر و اعزام وی بتهران ضروری تشخیص داده شده و لذا
 نامبرده بوسیله ناحیه ژاندارمری فارس، بتهران اعزام میگردد.

فرماندار نظامی شیراز: سرلشکر عبد الرضا اسفندیاری

سری

شهید باهنر الگوری مبارزه و آموزش

شماره ۰۳۰-۲۰۲۰
تاریخ ۱۳/۰۶/۰۷

۱۳۰۲۰۱۳
روز ۲۰/۰۷/۰۷

موضوع: برتری نماز عید فطر در تپه های تیکریه

پرونده شماره ۱۳۰۲۹/ش
۱۳/۰۶/۰۷

در ساعت ۹:۰۵ روز جاری نماز عید فطر در تپه های تیکریه رسید. دستر جمع بایان یافت
و در حال حاضر دستر محمد جواد از منزل متغذل سخنران مذمبی در باره حضرت اسلام و پیام
سلطان ایران است و نقطه نقطه برنده ۱۳۰۰۰ نفری صبیح تپه تیکریه افزود
تیر در بطریقه ۲۰ این ساعت صبیح حدود ۱۴۰۰۰ نفر رسیده است

و صبیح مندا عادی میباشد

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت ایران است

۱- اطلاع بزرگ از این امری از جمله کافران - کار تکراره نکرده

در ساعت ۹:۳۵ داملاش
تدوین ۱۰ رتار
تیر ۱۰۰ سیان

۳- ابرامی نداد

۶/۱۴

۱۲۰۰
سازمان اطلاعات فرهنگی

۲۶۷۸
~~۱۱۱۱~~

۱۲
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

خیلی و بسیار مانده

رونوشت گزارش خبر شماره ۸۶۲۶ / ۲۰۲۰ - ۴۱ / ۲ / ۴۹ منبع ۷۰۶
موضوع - تشکیل جلسه با هیات در منزل رجائیان -

بعد از ظهر روز ۴۹ / ۲ / ۲۰ محمد علی رجائی، رجائیان، احمد بهروز، و کترجواد باهنر، ضیاء میرهاشمی، زبانه پور، گارشناس، عباس صاحب الزمانی در منزل رجائیان حضور داشتند این جلسه همراه یکبار دیگر در منزل یکی از افراد فوق تشکیل میگردد در جلسه قبل قرار بوده که سه ماهه باشد... ۲۰ روال را به ضیاء گرفته شود که سرایهای باغ برای مغازی کسکمان است پیش آید نتیجه گفت به چهره‌های فلسطین یا قرص الحسنه افراد و خبره ولی این پیشنهاد باعث شده بود میرزائی، احمد عباس فر، جلال الدین فارس در جلسه حاضر نشوند بعد از صرف شام میرهاشمی اظهار داشت من شوالاتی در مورد آیت‌الخمینی دارم و نظریه مسأله‌ای که ذهن خیلی‌ها را مشغول کرده است اینست که در دوره کشف حجاب هفت علما ازین رفته بود و یکم در دوره آیت‌اله بروجردی واقع بی احترامی شد و علما قدرتی پیدا کردند این مسأله را همی ادامه داشت اگر خمینی دست و پا میگرد و تند روی نمینمود، قیامه بهترستوانست خدمت بحال روحانیت بکند و حالا بعد از بی‌معتقدی که اگر خمینی خیلی پیشتر ضیاء علما تمام شد، باهنر ریاسخ گفت این از حیث ظاهر صحیح بنظر میرسد ولی حقیقت امر قدرت آیت‌اله بروجردی یک قدرت تشرفاتی بود و محدود شد بود باینکه مثلا فلان سمتا، امیریا فلان مسجد فاصله داشته باشد و با اگر رئیس شهر یا بی قم بمنزل بروجردی رفت و آمد ندارد عوض شود بنا بر این قدرت قابل اتکالی نبود اگر امروز نیز چنین آیت‌اله و نایب امامی پیدا شود و زهره ربا رو خود شاهم حاضر است از او اطاعت کند و با حواله بر سر بود و زشت مخصوص با بود ولی خمینی صرف نظرازمعلومات و علم روحانیت یک سر را زکشی و شخصیت ملی و مبارز و متفوق و یک با حوصله در رواندیش بود از اخلاق و خصوصیات او چند نکته را میگویم خمینی در مراسم فوت بروجردی آخر از همه روز ۳۹ فوت ختم گذاشت و میگفت اگر مجلس با بود برقرار نکسم بیکن است خانواده بروجردی تصور کنند که آنها بنظر خوبند آرام و این علت ختم گذاشت در حالیکه در ایام آقا با آن بخاطر کسب شهرت مجلس ختم برقرار کردند خمینی مدتها پس از بروجردی در مرویعت میرداخت و نظریات دقیق دینی و علمی و موارد قبلی و وضعی و واجبات دینی بیان میکرد تا هیمة علما و طلبه ثابت کند آنچه شما بلد به علوم بلوغ او افزون

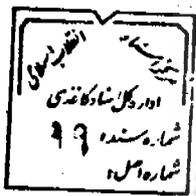
خیلی و بسیار مانده

در د مملکت رامید انست وین از ثبوت و تائید ی بد و ن تلاش از طرف دیگران اقدام فعالیت
 برای نجات اسلام و مملکت کرد در بحثهای خود بسیار رشید وین پروا بود که شاید تا آن زمان
 هیچ عالم چنین نمیکرد در خوت و محافظه کاری وین قدرتی که در و بر و وجودی پیش آمده
 بود و باعث د وری نسل جوان از دین و تحقیق بیشتر شد بهر ازین رفت و هم اکنون بهترین
 با یگه فعالیت برای جوانان طبقه روشنفکر و حقیقت جوشد ه این نتیجه مبارزه نمینی است و
 در حال حاضر حساسیتی که د ولت روی علما پیدا کرد ما ز قدرت اعطای خمینی است در آن
 زمان مبارزین بین اساتید دانشگاه بود ولی حالا آنها خاموشند چون مبارزین آنها سارا
 بهر ترتیب ممکن ازین بردند ولی زنده شدن علما در این راه یک سرآغاز مبارزین است و در آن
 و ادامه آن هم رو بخاموشی نیست و این مسئله ایست که هوشماری د ولت را در زخم ها
 ما شورا ، رمضان و غیره باعث شده و این قبول کنند ه این ترازست در جلسه فوق جزوهای
 پس کین شده در ۴ صفحه تحت عنوان در رسنای از مرجع معظم جامعه شیعیه پیرامون
 مسئله ولایت فقیه بهار زش ۳۰ بهال بهد او طلبین فروخته شد .

نظریه رهبر عملیات

- ۱- بصحت گزارش منبع میتوان اعتماد نمود .
- ۲- نمونه جزوه مذکور در ۳۱۶ موجود است .

رو نوشت بر ابراصل و اصل در ۱۲۰۱۲۳ میباشد . ه

۲۷۹۹۷ // با لکونی سوز

خیلی و حرمانه

شهید باهنر الگوی مبارزه و آموزش

خمیلی مجله ماهانه

سخت‌وزیری
سازمان اطلاعات اینت‌کسر
س. د. و. ا. ک.

شماره .....
تاریخ .....
پیوست .....

زارش :

درباره: محمد جواد باهنر

محترماً به عرض می‌رساند :

برابر سوابق موجود مشا رالیه یکی از وظایف افراطی و طرفدار خمینی بوده که در اکثر سخنرانیهای خود با صراحت مطالب تحریک‌آمیزی بیان می‌نماید. یاد شده در سال ۴۲ با تهمیام تحریک افکار عمومی و ایراد مطالب خلاف مصالح کشور دستگیر و سرانجام به سه ماه حبس جنحه ای محکوم شده شخص مزبور از سال ۴۷ تا ۵۰ در جلسات هفتگی مسجد هدایت که - بعضاً با حضور سید محمود طالقانی بود شرکت و در خلال گفتار خود مطالب افوا کننده ای ایراد و طعنه همه تذکراتی که بوی داده شده همچنان رویه خویش را ادامه داده و بهین لحاظ چندین بار ممنوع‌المنبر گردیده است.

نامبرده در حال حاضر در تهران موضع المنبر و نام وی جزو اعضاء کنندگان اعلامیه ای که اخیراً توسط روحانیون افراطی علیه مصالح و امنیت مملکت و بر ضد حکومت مشروطه سلطنتی ایران منتشر گردیده قید شده (اعلامیه به پیوست می‌باشد) مراتب جهت استحضار و صدور هرگونه اوامر مقتضی به عرض می‌رساند

Handwritten signature and date: ۱۳۵۷/۳/۲۵

Stamp: ۱۳۵۷/۳/۲۵

Handwritten signature and date: ۱۳۵۷/۳/۲۵

۱۳۵۷/۳/۲۵

خمیلی مجله ماهانه

شهید باهنر الگوری مبارزه و آموزش

انتخابات هیئت مدیره

رونوشت گزارش خبر ۳۱۲۴۲/۲۵۲۰-۴۷/۹/۴

ضمیمه - ۷۴۸

موضوع - جلسه وظیفه و خطابه در مسجد هدایت و قرائت خطبه توسط طالقانی

بعد از ظهر روز جمعه (۴۷/۹/۱) بمناسبت فرارسیدن ماه رمضان جلسه وظیفه و خطابه در مسجد هدایت تشکیل گردید. در این جلسه تا پایان ماه رمضان همه روزه تشکیل خواهد شد. در روز پنجشنبه کورتلها زینا زجاعت سید محمود طالقانی مشغول قرائت خطبه گردید. موضوع خطبه نیاز جمعه بود و ضمن آن مردم را دعوت به اتحاد و همبستگی نمود و گفت اسلام گفته است - مسلمانان باید هر هفته روز جمعه در مساجد جمع شده نماز جمعه را بخوانند و فضیلت آن را بجا آورند. در آنجا تمام مسائل روز را مختارشان قرار گیرد. ناطق سپس جریان بدام افتادن ده ای کورتلها که برادر دام صیاد شرح بیان نمود که چگونه در مساجد اتحاد توانستند تمام دام صیاد را با خود بپوشانند. بعد از نماز کتر جوان با هنر بصحبت پرداخت و آیه های ۲۶ و ۲۷ سوره ابراهیم را قرائت و آنرا تفسیر نمود و گفت که ماه رمضان ماه خداست و شمه ای در باره بت شکنی ابراهیم بیان نمود. در همین حال خبر بنیاد و موجد مهندس مهدی بازرگان و وطن عباس توحیدی شناخته شدند -

رونوشت برابر اصل واحد در ۱۲۳۰۱۷ میاشد -

۳۱۲
باید قرائت شود

پرونده ۲۷۹۹۷
مستند
۳۱۲
۱۳۰۲/۰۹

شهید باهنر الگوری مبارزه و آموزش

حیلی محرمانه

از: ۳۱۲

گزارش

درباره: معمد جواد باهنر فرزند علی اصغر

محترماً با استحضار میرساند:

منظور:

عرض وضعیت نامبرده بالا.

سابقه:

برابر سابق موجود نامبرده بالا یکی از مواظب قشری و طرفدار ارجمندی میباشد که در اکتساب سخنرانیهای نمود بطور صراحت و با کمال به مطالب تحریک آمیز بیان مینماید. یاد شد حد رسال ۴۲ با اتهام تحریک افکار عمومی و ایراد مطالب خلاف مصالح و دستگیر و سرانجام به سه ماه حبس تادیبی محکوم و پس از تحمل کیفر از زندان آزاد شده است.

مشارالیه در جلسات هفتگی مسجد هدایت که بمشاسید محمود طالقانی طالقانی حضور داشته شرکت و در خلال گفتار خود مطالب افواکننده ای ایراد نموده و با توجه به تذکراتی که بر وی داده شده توجیهی ننموده و به رویه خویش ادامه داده که به همین لحاظ چندین بار ممنوع التضریر گردیده است.

نامبرده با تعدد ای از روحانیون قشری مطالبی علیه مصالح مملکت و برضد حکومت مشروطه سلطنتی اعلام و اعلامیهای بمصاحبت خاطره بانزده خرد اد سال ۴۲ منتشر نموده است.

همچنین یاد شده به همراه تعدد ای از روحانیون قشری و طرفدار ارجمندی اعلامیهای منتشر و روزی بانزده هم شهر بورما^{۱۴} راهزای عمومی اعلام و مردم راه راه بهمانی دعوت و مطالبی علیه حکومت اعلام نموده اند.

یاد شده در افتخارات اخیر نقش فعالی داشته و در سخنرانیهایش ضمن تشریح حکومت اسلامی مردم را بر رهبری خمینی با اتحاد دعوت نموده است. نامبرده بالا در تاریخ ۵۷/۹/۹ وسیله فرمانداری نظامی در شیراز دستگیر و تهران اعزام تا تحویل فرمانداری نظامی تهران و حومه گردد.

نتیجه:

مراتب استحضار را بعرض میرساند.

بعرض تیسار ریاست سازمان اسناد و کتابخانه ملی
۵۷/۹/۱۴ تاریخ
بایسته
سود

حیلی محرمانه

بدری شهر
۵۷/۹/۱۴ قیمر

شهید باهنر الگوری مبارزه و آموزش

نخست وزیر
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
س.ا.و.ا.ک

گیرنده
فرستنده
شماره
پیوست

تاریخ
شماره
شماره پرونده گیرنده
شماره پرونده فرستنده

موضوع محمد جواد باهنر

مشخصات متهم

گزارش

اسم محمد جواد فرزند علی اصغر شهرت باهنر شماره شناسنامه ۹۳۸ صادره از کرمان متولد سال ۱۳۱۲ (شغل واعظ و دانشجوی سال اول فوق لیسانس علوم تربیتی دانشکده ادبیات و ظلمه علوم دینی قم مجرد ساکن تهران خیابان ابوحنسین کوچه شهسوارادی کاشی

مورد اتهام :

تحریک برضد امنیت داخلی

گرایش کار :

نامبرده در ماه رمضان گذشته در مسجد سبحان واقع در خیابان تهران - بنابر صورت و محلت بیاناتی از طرف ساواک تهران احضار و کتبا متهم گردیده که در بیانات رعایت مصالح کشور را نموده و از تحریک مردم برضد امنیت داخلی خود داری ننماید. مضموع الوصف در شب ۲۵ شوال سال جاری در مسجد جامع بنابر صورت و در حالیکه تقریباً دوهزار نفر مستمع بیانات نامبرده را استماع مینموده اند ابتدا بملکت واقعه سالگرد دستگیری خمینی و واقعه مسجد فیضیه قم ضمن تنقید از اقدامات دولت بیاناتی بشرح زیر ایراد مینماید

محرمانه

۳۸-۱۳۰۸/ن

نخست وزیر

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

س.ا.و.ا.ک

تلف: ۱۰۰۰۰۰۰۰

گیرنده .....

فرستنده .....

شماره ملک پیرو .....

پیوست .....

تاریخ .....

شماره .....

شماره پرونده گیرنده .....

شماره پرونده فرستنده .....

موضوع

- ۱- آماري بستمین ارائه می‌دهد که مصرف هر دین در سال اخیر به ۱۰ تن رسیده است .
- ۲- کارخانه های مشروب سازی و تعداد قمارخانه ها و خانه فحشاء روز افزون است .
- ۳- دره ۹ دهکده فقط ۸ درمانگاه وجود دارد .
- ۴- همه مردم در فقر و فلاکت بسر می‌برند و گرسنگی دانشگاه عمومی در روزی چند نفر تلف میشوند
- ۵- چرا آزادی را از مسلمان سلب کرده اند . مراقب غضب الهی و مردم باشند .
- ۶- ملت بیچاره از هستن ساقط شده است .
- ۷- حکومت ظلم و ستم باید از من برود و حکومت بدست مردم بیفتد .
- ۸- دولت‌های موجود ناسد بوده و در درد مردم راد و نامیکنند و باید اصلاحات واقعی انجام شود .
- ۹- تبلیغات راد و حقایق را نمی‌گویند و باید پیش از این مردم را فریب نداده و حقایق را بگویند .
- ۱۰- در پایان از مستمعین تقاضا می‌نمایم که در موقع خروج از مسجد شمارند هند سپس اشاره بواقع مسجد فیضیه قم نموده و جلسه را با پایان می‌رساند .

تلف: ۱۰۰۰۰۰۰۰